

2015/3.DÖNEM
SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVLARI
FİNANSAL TABLOLAR VE ANALİZİ
29 KASIM 2015-Pazar 13:30-15:00

Soru 1: Ekte yer alan (A) Anonim şirketinin 2010-2014 döneminde ilişkin "eğilim yüzdeleri ile ifade olunmuş" Bilanço ve Gelir tablolarını esas alarak aşağıdaki trendleri yorumlayınız. (50 puan)

1. Stoklar – Net satış Trendi

Stoklar ile Net satışlar Trendi					
	2010	2011	2012	2013	2014
Stoklar	100	104	231	258	535
Net Satışlar	100	197	301	523	73

Stoklar artış eğilimi gösterirken, Net satışların 2014 yılında azalış ve diğer yıllarda ise artış eğilimi gösterdiği görülmektedir. Fakat net satışların artış eğilimi stokların artış eğiliminden daha yüksektir. Bu durumda işletmenin iyi bir stok politikasının olduğu ve stokların kolayca elden çıkarılabildiği düşünülmür. İşletmenin stoklarda tutulan malzeme ve parçaların işletme faaliyetlerinde kullanıldığı veya satışa hazır olan ürünlerin yüksek devir hızıyla satış hasılatına katkı sağladığı düşünülebilir.

2. Ticari alacaklar - Net satışlar trendi

Ticari alacaklar - Net satışlar trendi					
	2010	2011	2012	2013	2014
Ticari Alacaklar	100	160	410	660	1200
Net Satışlar	100	197	301	523	73

Ticari alacaklar artış eğilimi gösterirken, Net satışların 2014 yılında azalış ve diğer yıllarda ise artış eğilimi gösterdiği görülmektedir. Fakat alacakların artış eğilimi, 2011 yılı hariç net satış artış eğiliminden daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum ticari alacak birikiminin satışlardaki artıştan daha fazla olduğunu ve işletmenin alacaklarının tahsilinde zorluklar yaşadığını veya kredili satış politikasına ağırlık verdiğini gösterir.

3. Stoklar - Ticari Borçlar Trendi

Stoklar – Ticari Borçlar trendi					
	2010	2011	2012	2013	2014
Ticari Borçlar	100	67	133	147	667
Stoklar	100	104	231	258	535

Stoklar artış eğilimi gösterirken, Ticari borçlar 2011 yılında azalış ve diğer yıllarda ise artış eğilimi gösterdiği görülmektedir. Ticari borçların artış eğilimi 2014 yılına kadar stokların artış eğiliminden daha düşük seyretmiştir. Ancak 2014 yılında ticari borçların eğilimi stokları aşmıştır. Bu durum işletmenin ticari borçlarının 2014 yılına kadar kontrol altında olduğunu ifade eder ancak 2014'de durumun değiştiği anlaşılmaktadır.

4. Dönen varlıklar– NetsatışlarTrendi

Dönen varlıklar - Netsatışlar Trendi					
	2010	2011	2012	2013	2014
Dönen varlıklar	100	136	278	464	987
Netsatışlar	100	197	301	523	73

Dönen varlıklar artış eğilimi gösterirken, Net satışların 2014 yılında azalış ve diğer yıllarda ise artış eğilimi gösterdiği görülmektedir. 2014 yılı dikkate alınmaz ise, işletmenin dönen varlık etkinliğinin yüksek olduğu söylenebilir. Ancak 2014'de durumun değiştiği anlaşılmaktadır. İşletmenin faaliyet etkinliğinin düştüğü görülmektedir.

5. Dönen varlıklar– KVKYK Trendi

Dönen varlıklar - KVKYK Trendi					
	2010	2011	2012	2013	2014
Dönen varlıklar	100	136	278	464	987
KVKYK	100	121	219	332	896

Dönen varlıklar ile kısa vadeli yabancı kaynakların genel olarak artış eğilimi gösterdiği görülmektedir. Ancak kısa vadeli yabancı kaynakların artış eğilimi, dönen varlıkların artış eğiliminden düşük olduğu görülmektedir. Bu durum, işletmenin giderek borç ödeme gücünün arttığını gösterir.

6. Maddi Duran varlıklar– NetsatışlarTrendi

M.Duran varlıklar - Netsatışlar Trendi					
	2010	2011	2012	2013	2014
M.Duran varlıklar	100	104	120	145	390
Netsatışlar	100	197	301	523	73

Maddi duran varlıklar artış eğilimi gösterirken, Net satışların 2014 yılında azalış ve diğer yıllarda ise artış eğilimi gösterdiği görülmektedir. 2014 yılı dikkate alınmaz ise, işletmenin maddi duran varlık etkinliğinin yüksek olduğu söylenebilir. Ancak 2014'de durumun değiştiği anlaşılmaktadır. İşletmenin faaliyet etkinliğinin düştüğü görülmektedir.

7. Maddi Duran varlıklar– Özkaynaklar Trendi

M.Duran varlıklar - ÖzkaynaklarTrendi					
	2010	2011	2012	2013	2014
M.Duran varlıklar	100	104	120	145	390
Özkaynak	100	136	238	412	690

İncelenen yıllar itibariyle her iki kalem de artış eğilimi göstermiştir. Ancak, özkaynakların artış hızı maddi duran varlıkların çok üstündedir. Bu durum, özkaynakların, maddi duran varlıkların finansmanına yetiştiğini ifade eder. Maliyeti olmayan bir kaynakla çalışmak öncelikle yönetimin işini kolaylaştıracaktır. Bugün için olsun gelecek için olsun, aktif üzerinde ortakların hakkı fazla olacak ve sağlanan kar işletmeye kalacaktır.

8. Yabancı kaynaklar– Özkaynaklar Trendi

Yabancı kaynaklar - ÖzkaynaklarTrendi					
	2010	2011	2012	2013	2014
Yabancı kaynaklar	100	119	205	306	817
Özkaynak	100	136	238	412	690

İşletmenin her iki kalemde de devamlı artış eğilimi görülmektedir. Özkaynaklardaki artış hızı, yabancı kaynaklar toplamının artış hızının üzerinde olmuştur. Bu durum işletmenin mali yapısının gittikçe güçlendiğini yada mali yapıdaki zayıflığın giderek azaldığını ifade eder.

9. Brüt Satış Karı-Faaliyet Giderleri İlişkisi:

	2010	2011	2012	2013	2014
Brüt Satış Karı	100	173	289	411	693
Faaliyet Gideri	100	216	338	290	505

Her iki kalemde de artış eğilimi görülmektedir. Faaliyet giderlerindeki artış hızı 2013 yılına kadar brüt satış karındaki artış hızının üzerindedir. Bilindiği gibi faaliyet giderleri, brüt satış karı ile karşılanmaktadır. Bu durumda işletmenin 2013 yılına kadar, faaliyet giderlerinde olumsuz ve 2013 yılından sonra ise olumlu bir gelişmenin seyrettiği görülmektedir.

SORU 2: (B) Anonim Şirketin bilanço ve gelir tablolarının elde edilen bazı finansal göstergeler aşağıdaki gibidir.

	Dönem başı	Dönem sonu
Net kar	2.300.000	3.800.000
Toplam Özkaynaklar	10.500.000	12.500.000
Faaliyet giderleri	2.630.000	3.550.000
Toplam Varlıklar	24.000.000	30.000.000
Net Satışlar	90.000.000	135.000.000

CEVAP 2 :

a) Şirketin dönem başı ve dönem sonu özkaynak ve varlık verimliliğine ilişkin oranları hesaplayınız.

$$\begin{aligned} \text{Dönem başı özkaynak verimliliği} &= \text{Netsatış} / \text{Özkaynak} \\ &= 90.000.000 / 10.500.000 \\ &= 8,57 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Dönem başı varlık (Aktif) verimliliği} &= \text{Netsatış} / \text{Aktif (varlık) toplamı} \\ &= 90.000.000 / 24.000.000 \\ &= 3,75 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Dönem sonu özkaynak verimliliği} &= \text{Netsatışlar} / \text{ortalama Özkaynak} \\ &= 135.000.000 / ((12.500.000 + 10500.000) / 2) \\ &= 11,74 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Dönem sonu varlık (Aktif) verimliliği} &= \text{Netsatışlar} / \text{ortalama Aktif (varlık) toplamı} \\ &= 135.000.000 / ((30.000.000 + 24.000.000) / 2) \\ &= 5 \end{aligned}$$

b) **Özkaynaklardaki artışın nedeni, şirketin çıkarılmış hisse senetlerinin borsa değerlerinde oluşan artış olabilir mi? (20 puan)**

Özkaynaklardaki artışın nedenleri şirketin çıkarılmış hisse senetlerinin borsa değerlerinde oluşan artış olamaz. Çünkü borsa artış değerleri gerçek bir fon kaynağı değildir. Hisse senedi alıcısının kazancıdır.

SORU 3- Finansal tabloların düzenlenmesinde esas alınan genel kabul görmüş muhasebe kavramlarından dönemsellik, maliyet esası, ihtiyatlılık ve Tam Açıklama kavramlarını açıklayınız (20 Puan)

Cevap 3 :

Dönemsellik kavramı; Bu kavram, işletmenin sürekliliği kavramı uyarınca sınırsız kabul edilen ömrünün, belli dönemlere bölünmesi ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanmasıdır. Dönemsellik, finansal tabloların dönemler itibarıyla karşılaştırılması için gereklidir. Böylece dönemler itibarıyla işletmenin verimlilik ve karlılık yapılarının, finansal durumu ile likidite durumunun analiz edilmesi mümkündür.

Maliyet Esası kavramı; Bu kavram; para mevcudu ve alacaklar ile maliyetinin belirlenmesi mümkün veya uygun olmayan diğer kalemler hariç, işletme tarafından edinilen varlık ve hizmetlerin muhasebeleştirilmesinde, bunların elde etme maliyetlerinin esas alınmasını anlatır.

Tam Açıklama kavramı; Bu kavram; mali tabloların, bu tablolardan yararlanacak kişi ve kuruluşların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır olmasını anlatır. Bu kavram gereğince raporlar üzerinde inceleme yapacak olanlara gerekli tüm bilgiler raporla birlikte verilmelidir.

İhtiyatlılık kavramı; Bu kavram, Muhasebe olaylarında temkinli davranılması, tarafsız bir muhakeme ile işletmenin karşılaşılabileceği risklerin ve belirsizliklerin göz önünde tutulması gereğini anlatır. Bu kavram gereğince; bir gelir ancak gerçekleşikten sonra işletmenin gelirleri arasına katılırken, gider ve zararlar kesinleşmeye de ortaya çıktıklarında işletmenin sonuç hesaplarında gider ve zararların arasına katılır, yani işletmenin karından düşülür.

Soru 4: "Finansal kaldıraç" kavramını ve sermaye yapısına etkisini kısaca açıklayınız. (10 Puan)

Cevap 4 :

Finansal kaldıraç borçların pasif içindeki oranıyla açıklanır. Bu oranın artması şirketin mali yapısını zayıflatır. Ayrıca doğuracağı faiz yükü işletme karlılığını dolayısıyla sermaye yapısını zayıflatır.